

УДК 811.111

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2019-5-21>

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ОПОЗИЦІЇ ЖИТТЯ – СМЕРТЬ ІКОНІЧНИМИ ЗНАКАМИ-ДІАГРАМАМИ (НА МАТЕРІАЛІ ГОТИЧНИХ РОМАНІВ ПРО ВАМПІРІВ)

Приходченко Олександра Олексіївна

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування

Запорізького національного університету

вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна

*Стаття присвячена репрезентації опозиції ЖИТТЯ – СМЕРТЬ за допомогою іконічних знаків-діаграм у готичних романах про вампірів. Були досліджені вербальні засоби на морфологічному та синтаксичному рівнях мови. Найбільш репрезентативними прикладами репрезентації іконічних знаками-діаграмами, на синтаксичному рівні, виявились полісиндетон, асиндетон, антитеза та паралельні конструкції. Полісиндетон представлений багатокомпонентними координативними конструкціями, у складі яких елементи поєднуються як рівноправні за допомогою сполучників *and* та *or*. Концепт ЖИТТЯ співвідноситься з поняттями активної дії, звучання, того, що сприймається органами чуття, у той час як СМЕРТЬ осмислюється суміжно з поняттями болю, страждання, пролитої крові, що діаграма-тично репрезентовано в координативних конструкціях. ЖИТТЯ ж репрезентовано як таке, що сповнене світла й кольору, дзвінкості, а також радості й любові. Координативні конструкції, що містять розділовий сполучник *or* реалізують діаграма-тичну репрезентацію межі, яка встановлюється між сферами ЖИТТЯ та СМЕРТІ. Асиндетон відіграє важливу роль у репрезентації тріади ЖИТТЯ – БЕЗСМЕРТЯ – СМЕРТЬ, оскільки сприяє емоційній вербалізації та упорядкуванню мовної структури відповідно до встановленого концептуального зв'язку. Варіюванням конструкції (сполучникова, безсполучникова) експліковано відсутність чи наявність дистанції між концептуалізованими явищами. Протиставлення понять також вербалізовано вживанням альтернативної конструкції *either...or....* До синтаксично паралельних конструкцій залучаються лексичні засоби, які сприяють актуалізації концепту ЖИТТЯ через його симптоматичне позначення (рух, вібрація, дихання, пульсація), а вербалізація концепту СМЕРТЬ здійснюється за допомогою позначення причини й наслідку, очевидно, тому, що саме їх людина спостерігає в реальному житті. Повтор одного й того ж складника у структурі висловлювання діаграма-тично відтворює різні ознаки концептуалізованих понять. Збільшення форми уможливорює прозоре кодування таких характеристик явищ і подій: тривалість життя та циклічність, повторюваність смерті.*

Ключові слова: іконічність, концепт, знак, знаки-діаграми, опозиція.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. Спрямованість лінгвокультурології та лінгвоконцептології на вивчення різноманітних понять та аспектів дійсності спричинило дослідження багатьох сфер нашого буття. Такі наукові пошуки не обмежуються певною культурою чи певним соціумом, а включають в себе культурне знання різних лінгвокультур. Усе це призводить до встановлення їх ментальної природи та, з часом, до їх систематизації та впорядкування.

Вивчення концепту як сутності, що обумовлює та узагальнює пізнавальну діяльність людини, відображену у мові, відбувається у межах лінгвокогнітивного підходу. Лінгвосеміотичний аспект, як його частина, дозволяє підкреслити найсуттєвіші риси як у плані змісту, так і в плані будови. Виокремлення та визначення знакової природи концептів є важливим доповненням до лінгвокогнітивного напрямку в лінгвістиці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Знак є об'єктом семіотичного аналізу, який вказує на єдність форми та змісту, над співвідношенням яких замислювались філософи й намагалися розв'язати питання щодо вмотивованості позначуваного й позначувального [8, 74]. Спроби їх дослідження прослідковуються від античної філософії (зокрема у філософії Конфуція, теорії фюсей і тесей [4], у філософіях Платона та Аристотеля [2, 42–47]), до сьогодення В. фон Гумбольдт [1, 324–326], О. О. Потебня [7, 171], Т. О. Козлова [3, 34], Ч. С. Пірс [6], І. І. Серякова [9], К. Я. Сігал [10], Г. Соннерсон [12], О. Фішер [16], Дж. Хайман [13], В. Херлофски [14] та ін.

Вченими [5; 12; 13; 15] була підтримана ідея про недовільність мовного знака й виходять із знакової теорії Ч. Пірса, яка ґрунтується на взаємовідношеннях між знаками, які в залежності від характеру зв'язку означуваного та означального поділяються на три класи: знаки-індекси, знаки символи та знаки-ікони [6].

Метою нашого дослідження є встановлення іконічних знаків-діаграм, які використовуються

© Приходченко О. О. Репрезентація опозиції життя – смерть іконічними знаками-діаграмами (на матеріалі готичних романів про вампірів)

для репрезентації опозиції ЖИТТЯ – СМЕРТЬ в готичних романах про вампірів. **Об'єктом** виступають іконічні знаки-діаграми. **Предметом** дослідження є способи репрезентації концептів ЖИТТЯ – СМЕРТЬ у готичних романах про вампірів за допомогою іконічних знаків-діаграм. Матеріалом дослідження виступили готичні романи про вампірів ХІХ – ХХІ століть.

Виклад основного матеріалу дослідження. У ході нашого дослідження були вилучені та проаналізовані вербальні засоби відтворення знаків-діаграм, які на морфологічному рівні (“*Traditional protections against the rising of the Undead*” (2, 206). На синтаксичному рівні виявлено їх вираження за допомогою полісиндетону (“... *struggle for life and strength...*” (12, 135), асиндетону (“*Real death, total death, inevitable, irreversible*” (9, 48), антитези (“... *the other; been eternally young and eternally ancient, living moment to moment*” (8, 79), паралельних конструкцій (“*a celebration of death <...> but it was a celebration of the life after*” (8, 60). Оскільки одні й ті ж засоби уживаються для актуалізації цих концептів, то вони, імовірно, є взаємозумовленими та представленими у термінах один одного.

Полісиндетон представлений багатокомпонентними координативними конструкціями, у складі яких елементи поєднуються як рівноправні за допомогою сполучників *and* та *or*. У проаналізованих контекстах цим засобом виражено невідокремлені поняття, які передбачають одне одного.

Концепт ЖИТТЯ співвідноситься з поняттями активної дії, звучання, того, що сприймається органами чуття, зокрема ‘дихання, колір, світло, дія, звучання, життєрадісність, сила’. Оскільки ці поняття асоціативно пов’язані з ЖИТТЯМ, їх позначення об’єднуються й навіть синонімізуються в межах координативних конструкцій: “*I lived and breathed*” (9, 57); “*Color and light and music and life...*” (6, 237); “*And drove her forth to liberty and life*” (11, 114); “*Descend with healing and with life*” (430, с. 413); “*She is in gay spirits and full of life and cheerfulness*” (12, 141).

Слід зауважити, що СМЕРТЬ / НЕБУТТЯ осмислюється суміжно з поняттями болю, страждання, пролитої крові, руїни, сморіду, хаосу, що діаграматично репрезентовано в координативних конструкціях: “*All of them connected with death, and ... pain, and trouble*” (12, 244), “*The thing in the coffin writhed, ... whilst the blood from the pierced heart welled and spurted up around it*” (12, 184); “... *one black empty ruin of ashes and death*” (8, 175); “*no taint of death and decay*” (12, 179); “... *that indefinable morgue smell of chemicals, cleaning fluids ... and something else, the smell of death*” (7, 81); “... *say these monstrous things about death and chaos to her ...*” (9, 50).

Координативні конструкції комплексно відтворюють багатогранність семіотизованих явищ. ЖИТТЯ сповнене світла й кольору, дзвінкості, а також радості й любові. Синтаксичне ціле поєд-

нує складники, які поза межами конструкції не належать до одного синонімічного ланцюга: “*Color and light ... and joy and love...*” (6, 237); “... *in a little universe of shouting and laughing and quarreling men and women...*” (9, 57); “*fresh and crisp and alive*” (4, 177).

СМЕРТЬ стимулює відчуття одноманітності й монотонності, що часто кодується синонімічними атракціями: *shake* “to move backwards and forwards or up and down in quick, short movements” [11], *shiver* “shake slightly” [11] “*a quicksand shake and shiver at the incoming of the tide*” (12, 248). Разом з цим уживання синонімів в одній конструкції сприяє збільшенню напруження, емоційності висловлювання, а збільшення форми знака іконічно відповідає інтенсифікації змісту.

У складі координативних сполучникових конструкцій об’єднуються також позначення протилежних понять. Уживанням таких зворотів досягається експлікація концептуального поєднання, антагонізмів (“*But this is life and death*” (12, 240) і вербальне портретування світу БЕЗСМЕРТЯ (світу немертвих / неживих) (“... *life and death and good and evil worked with each other*” (6, 186), “... *of courage and cowardice, of blood and death, and of life*” (3, 4).

Отже, полісиндетон є ефективним способом діаграматичної репрезентації гармонійної єдності різних сфер пізнання людини й цілісності Всесвіту.

За допомогою двоядерних координативних конструкцій, до складу яких залучається єднаний сполучник *and*, досягається паралелізм знакового втілення й діаграматичної репрезентації понять ЖИТТЯ та СМЕРТЬ. Наведемо приклади синтаксичного паралелізму з протиставленими асоціатами: “*light and life*” (6, 237) та “*out of dark and out of death*” (10, 551); “*healing and life*” (11, 115) та “*death and chaos*” (9, 50); “*life and cheerfulness*” (12, 141) та “*bitterness and death*” (9, 413); “*men and women*” (9, 57) та “*skeletons and moldering dead*” (8, 125).

Інший тип координативних конструкцій містить розділовий сполучник *or* і реалізує діаграматичну репрезентацію межі, яка встановлюється між сферами ЖИТТЯ та СМЕРТІ через експлікацію таких явищ:

– того, що з перелічуваних явищ можливе тільки одне – шлях до смерті або життєвий шлях (“*grim and fixed as death or fate*” (12, 219), життя та сила або блідість та слабкість (“... *filled with life, no sign of pallor or weakness in her*” (8, 51), смерть чи божевілля (“*the veil of death descended, or the veil of madness*” (8, 32);

– того, що перераховані явища періодично чергуються або змінюються іншими – різні напрямки (“*go back, or forward, or to the side*” (10, 75) (про пошуки вампіра й боротьбу з силами зла), модуси сприйняття чогось (“*Revulsion at the sight or smell of death ...*” (9, 92) тощо.

Отже, синтаксичні конструкції, у складі яких однорідні члени відмежовані один від одного

розділовим сполучником, виявляються діаграмами важливого для готичної картини світу синкретичного змісту – ‘взаємозамінність, чергування та взаємовиключення, роздільність явищ’.

Отже, координативні синтаксичні конструкції зі сполучниками *and* та *or* виявилися ефективним засобом вербалізації концептуального поєднання протилежностей.

Аналіз матеріалу доводить, що сполучникові конструкції є дуже частотними. Проте асиндетон також відіграє важливу роль у репрезентації тріади ЖИТТЯ – БЕЗСМЕРТЯ / СВІТ НЕМЕРТВИХ – СМЕРТЬ, оскільки сприяє емоційній вербалізації та упорядкуванню мовної структури відповідно до встановленого концептуального зв'язку. Розглянемо окремі приклади.

У контексті “*If there is any good in life, in history, in my own past...*” (5, 302) безсполучниковий перелік діаграматично віддзеркалює наближеність складників та їх ієрархію (ціле – частина – частина частини) у концептуальній структурі. Ціле життя у Всесвіті (*life*) пов'язується з його частиною – історією країни, народу, окремого суспільства (*history*) і насамкінець з частиною історії суспільства – життям, минулим індивіда (*my own past*). Порядок розташування складників вербальної структури відповідає логіці ієрархічного упорядкування явищ і речей (від загального до часткового) і реалізує іконічні принципи дистанції та порядку за «таксономічною моделлю» [3, 90].

Отже, відсутність сполучників (асиндетон) віддзеркалює єдність складників Всесвіту шляхом зменшення відстані між позначеннями понять невідстанційованих у концептуальній структурі.

У наступному контексті позначення природних феноменів *rivers, oceans* поєднуються безсполучниковим зв'язком. Водночас вони об'єднуються з соціальними реаліями буття людини, тобто явищами культури, а не природи, тому вони віддалені від інших сполучниками. Оскільки природа й культура становлять єдиний всесвіт, такі асоціації вербалізовано у координативній структурі, елементи якої поєднуються як за допомогою сполучника, так і без нього: “... *all the life of this world, its rivers and cities, its oceans, its everything*” (2, 103).

Варіюванням конструкції (сполучникова, безсполучникова) експліковано відсутність чи наявність дистанції між концептуалізованими явищами. Розгорнуті переліки візуалізують тривалість і безперервність ЖИТТЯ, а також безкінечність СМЕРТІ, БЕЗСМЕРТЯ. З огляду на це сполучникові та безсполучникові координативні конструкції є іконічними засобами кодування таких ознак концептуальної опозиції ЖИТТЯ – СМЕРТЬ як ‘існування – руйнування’ і ‘тривалість – термінованість’.

Отже, сполучниковим і безсполучниковим зв'язком діаграматично представлено вербальне об'єднання концептуально наближених понять.

Протиставлення понять вербалізовано вживанням альтернативної конструкції *either...or...*,

наприклад, “*either life or death*” (12, 203); “*either dead or asleep*” (12, 70). На нашу думку, ця конструкція діаграматично репрезентує й посилює концептуалізовану розмежованість у чергуванні перелічувальних явищ, їх взаємовиключення і несумісність, оскільки дистанція між однорідними членами збільшується за рахунок інкорпорації сполучника при кожній складовій частині вербальної структури.

Інші структури вибудовуються за допомогою синтаксичного паралелізму, наприклад, “*His eyelids fluttered, and his eyes regained their life again*” (6, 31). Повторенням моделі (АКТАНТ + ДІЯ) не тільки досягається деталізація, уточнення інформації про те, що відбувається, але також встановлюється метонімічний зв'язок між складниками змістового цілого: повіки і очі (*eyelids, eyes*), рух і відновлення життя (*flutter, regain*). Слід зазначити, що до синтаксично паралельних конструкцій залучаються лексичні засоби, які сприяють актуалізації концепту ЖИТТЯ через його симптоматичне позначення (рух, вібрація, дихання, пульсація). Тим часом вербалізація концептів СМЕРТЬ, БЕЗСМЕРТЯ, НЕБУТТЯ здійснюється за допомогою позначення причини й наслідку, очевидно, тому, що саме їх людина спостерігає в реальному житті. Хоча в окремих випадках вкрай важко розрізнити зв'язки ‘симптом і явище’ та ‘причина й наслідок’, адже обидва різновиди зв'язків ґрунтуються на відношенні ‘частина – ціле’: “*Blood would follow. Death would follow*” (3, 31).

Повтор одного й того ж складника у структурі висловлювання діаграматично відтворює різні ознаки концептуалізованих понять. Збільшення форми уможливлює прозоре кодування таких характеристик явищ і подій: тривалість життя (“*For the first time in his long, long life...*” (11, 157), циклічність, повторюваність смерті (“... *accepting again and again the invitation to death rather than extending it*” (8, 55); “... *more than a hundred years after his death and after the death of Sultan Mehmed, as well*” (5, 108), інтенсивного вияву ознаки (“... *there was silence over everything, silence so profound that it startled me*” (12, 219). Отже, збільшення форми кодується розширення змісту, і реалізується квантитативний принцип іконічності.

Ефективність іконічних діаграматичних знаків значно зростає у випадку комбінації синтаксичних і лексичних засобів. Семантична антитеза, поєднана з синтаксичним паралелізмом (“*Come willing and take life. Fight, and take death*” (10, 235), посилює опозитивність (“*Tonight is a night for celebration* (ЖИТТЯ), *not for death*” (1, 162) нероздільних концептів ЖИТТЯ та СМЕРТЬ у свідомості носіїв готичної лінгвокультури (“*thy death will be thy birth*” (1, 4).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, іконічні діаграматичні знаки, реалізовані на синтаксичному рівні мови, виявилися

вельми ефективними для кодування інформації про ЖИТТЯ, СМЕРТЬ та БЕЗСМЕРТЯ / СВІТ НЕМЕРТВІХ в готичній лінгвокультурі. Перспективним виявляється дослідження знаків-символів у репрезентації опозиції ЖИТТЯ – СМЕРТЬ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию [пер. с нем. Г. М. Рамишвили]. М. : Прогресс, 1984. 397 с.
2. Зубкова Л. Г. Общая теория языка в развитии. М. : Изд-во РУДН, 2003. 472 с.
3. Козлова Т. О. Іконічність у лексиці індоєвропейської прамови : монографія. Запоріжжя : Кругозір, 2015. 640 с.
4. Мечковская Н. Б. Семиотика: Язык. Природа. Культура [Электронный ресурс]. Москва : Академия, 2007. 429 с. (Высшее профессиональное образование. Языкознание). URL: <http://bookre.org/reader?file=1515031>.
5. Никрошкина С. В. К вопросу об изучении иконичности в лингвистике // Общетеоретические и типологические проблемы языкознания. Бийск : БПГУ им. В. М. Шукшина, 2007. С. 75–78.
6. Пирс Ч. С. Избранные философские произведения. М. : Логос, 2000. 448 с.
7. Потебня О. О. Эстетика и поэтика. М. : Искусство, 1976. 614 с.
8. Приходченко О.О. Концептуалізація опозиції ЖИТТЯ – СМЕРТЬ в готичній картині світу (на матеріалі англійськомовних романів про вампірів) дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук : спец. 10.02.04 “германські мови”. Запоріжжя, 2017. 267 с.
9. Серякова И. И. Невербальный знак коммуникации в англоязычных дискурсивных практиках: монография. К. : Изд. центр КНЛУ, 2012. 280 с.
10. Сигал К. Я. Проблема иконичности в языке : на материале русского синтаксиса : дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук : специальность 10.02.19 «теория языка». М., 1999. 240 с.
11. 400. Cambridge Dictionaries online [Electronic resource]. URL: <http://dictionary.cambridge.org>
12. Fisher O. Cognitive iconic grounding of reduplication in language // *Semblance and Signification* / ed. by Pascal Michelucci, Olga Fisher and Christina Ljungberg. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2011. P. 55–82. (Iconicity in language and literature ; vol. 10).
13. Haiman J. Iconicity and Syntactic Change // *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. Vol. 3 / ed. by R.E. Ascher. Oxford : Pergamon Press, 1994. P. 1630–1637.
14. Herlofsky W. J. Introduction: Iconicity in-side-out // *Outside-in, Inside-out* / ed. by William J. Herlofsky, Constantino Maeder, Olga Fisher. Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2005. P. 1–12. (Iconicity in Language and Literature ; vol. 4.)
15. Langacker R. W. Concept, Image, and Symbol: The Cognitive Basis of Grammar // *Cognitive Linguistics Research*. Berlin, N.Y. : Mouton de Gruyter, 1990. 540 p.
16. Sonesson G. That There Are Many Kinds of Iconic Sign [Electronic resource] // *Visio*. 1998. № 1, 1. P. 33–35. URL: <http://konderak.eu/materialy/Sonesson1998.pdf>.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Cast P.S. *Marked*. New York : St. Martin's Griffin, 2007. 169 p.
2. Clare C. *City of bones*. New York : Walker Books Ltd, 2015. 279 p.
3. Frost J. *First drop of crimson*. New York: Avon, 2010. 234 p.
4. King S. *Salem's Lot*. New York : Anchor, 2011. 288 p.
5. Kostova E. *The Historian*. New York : Time Warner Books, 2005. 329 p.
6. Mead R. *Vampire Academy*. New York : Penguin Books Ltd., 2007. 259 p.
7. Reynolds D.B. *Jabril*. Memphis : ImaJinn Books, 2013. 210 p.
8. Rice A. *Interview with the Vampire*. СПб. : Sphere, 2012. 190 p.
9. Rice A. *Prince Lestat*. СПб. : Sphere, 2015. 427 p.
10. Roberts N. *Morrigan's Cross*. New York : Jove, 2007. 582 p.
11. Rollins J. *The Blood Gospel*. New York : Harper, 2013. 242 p.
12. Stoker B. *Dracula*. England : Penguin books. 1994. 309 p.

REFERENCES

1. Gumbol'dt V. von (1984) *Izbrannyye trudy po yazykoznaniiyu* [per. s. nem. G.M.. Ramishvili] [Selected works on Linguistics]. Moskva : Progress [in Russian].
2. Zubkova L.G. (2003) *Obshchaya teoriya yazyka v razvitii* [The general theory of language in progress]. Moskva : Isd. RUDN [in Russian].
3. Kozlova T.O. (2015) *Ikonichnist' u leksytsi indoyevropeys'koyi pramovy: monohrafiya* [Iconicity in the Proto – Indo – European lexicon]. Zaporizhzhia : Krugozir [in Ukrainian].
4. Mechkovskaya N.B. (2007) *Semiotica: Yazyk. Priroda. Kul'tura*. [Electronnii resurs]. [Semiotics: Language. Nature. Culture]. Moskva : Academia. URL: <http://bookre.org/reader?file=1515031> [in Russian].

5. Nikroshkina S.V. (2007) K voprosu ob izuchenii ikonichnosti v lingvistike [To the question of the study of iconicity in linguistics] // Obshcheteoreticheskiye i tipologicheskiye problemy yazykoznaniya. Biysk: BPGU im. V.M. Shukshina [in Russian].
6. Pirs Ch. S. (2000) Пирс Ч. С. Izbrannyye filosofskiye proizvedeniya [Selected philosophical works]. Moskva : Logos [in Russian].
7. Potebnya O.O. (1976) Estetika i poetika [Aesthetics and poetics]. Moskva : Iskusstvo. [in Russian].
8. Prykhodchenko O.O. (2017) Kontseptualizatsiya opozytitsiy ZHYTTYA – SMERT' v hotychniy kartyni svitu (na materialy anhliys'komovnykh romaniv pro vampiriv) [The conceptualization of the opposition LIFE – DEATH in the Gothic worldview (based on the English novels about vampires)]: dis. na zdobuttya nauk. stupenya cand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "hermans'ki movy". Zaporizhzhia [in Ukrainian].
9. Seryakova I.I. (2012) Neverbal'nyy znak kommunikatsii v angloyazychnykh diskursivnykh praktikakh: monografiya [Non-verbal sign of communication in the English descriptive practices: monograph]. Kyiv : Isd. tsentr KNLU [in Ukrainian].
10. Sigal K. Ya. (1999) Problema ikonichnosti v yazyke : na materiale russkogo sintaksisa [The problem of iconicity in language : on the material of Russian syntax]: dis. na soiskaniye uchen. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.19 "teoriya yazyka". Moskva [in Russian].
11. 400. Cambridge Dictionaries online [Electronic resource]. URL: <http://dictionary.cambridge.org>.
12. Fisher O. (2011) Cognitive iconic grounding of reduplication in language // *Semblance and Signification*. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company [in English].
13. Haiman J. (1994) Iconicity and Syntactic Change // *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. Vol. Oxford : Pergamon Press [in English].
14. Herlofsky W. J. (2005) Introduction: Iconicity in-side-out // *Outside-in, Inside-out*. Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins [in English].
15. Langacker R. W. (1990) Concept, Image, and Symbol: The Cognitive Basis of Grammar // *Cognitive Linguistics Research* : Berlin, N.Y. : Mouton de Gruyter [in English].
16. Sonesson G. (1998) That There Are Many Kinds of Iconic Sign [Electronic resource] : Visio. URL: <http://konderak.eu/materialy/Sonesson1998.pdf> [in English].

SOURCES

1. Cast P.S. (2007) *Marked*. New York : St. Martin's Griffin.
2. Clare C. (2015) *City of bones*. New York : Walker Books Ltd.
3. Frost J. (2010) *First drop of crimson*. New York: Avon.
4. King S. (2011) *Salem's Lot*. New York : Anchor.
5. Kostova E. (2005) *The Historian*. New York : Time Warner Books.
6. Mead R. (2007) *Vampire Academy*. New York : Penguin Books Ltd.
7. Reynolds D.B. (2013) *Jabril*. Memphis : Imajinn Books.
8. Rice A. (2012) *Interview with the Vampire*. СПб. : Sphere.
9. Rice A. (2012) *Prince Lestat*. СПб. : Sphere.
10. Roberts N. (2007) *Morrigan's Cross*. New York : Jove.
11. Rollins J. (2013) *The Blood Gospel*. New York : Harper.
12. Stoker B. (1994) *Dracula*. England : Penguin books.

REPRESENTATION OF THE OPPOSITION LIFE – DEATH WITH THE HELP OF ICONIC SIGNS-DIAGRAMS (BASED ON THE GOTHIC NOVELS ABOUT VAMPIRES)

Prykhodchenko Oleksandra Olexiivna

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor at the Department of the Foreign Languages of the Professional Orientation

Zaporizhzhia National University

Str. Zukovs'kogo, 66, Zaporizhzhia, Ukraine

The article is devoted to the representation of the opposition LIFE – DEATH with the help of iconic signs-diagrams in the Gothic novels about vampires. Verbal means of representation of the iconic signs-diagrams were studied at the morphological and syntactical levels. The most vivid examples of representation of iconic signs-diagrams at the syntactical level were polysyndeton, asyndeton, antithesis and parallel constructions. Polysyndeton is represented via multicomponent coordinative constructions, where all the elements are combined as equitable with the help of conjunctions and, or. The concept LIFE correlates with notions of active actions and sound of what is perceived with the organs of senses which show LIFE as bright, colorful and light, and the concept DEATH is understood together with feelings of pain, ruin, blood

that is diagrammatically represented in the coordinative constructions. Another type of coordinative constructions, with the conjunction or denotes the diagrammatic representation of the border between the spheres of LIFE and DEATH via explication of different notions. Asyndeton also has an important role in the representation of the concepts LIFE and DEATH and of the triad LIFE – IMMORTALITY – DEATH, as shows the emotional verbalization and ordering of the language structure according to the established conceptual connection. The antithesis is represented with the help of the alternative construction either...or.... The combination of different components or repetition of the same one in the structure of the phrase diagrammatically represents different peculiarities of the conceptualized notions. The growing of the form makes it possible to show the coding of such characteristics of events and notions as duration of life and cyclic, repeated character of death.

Key words: iconicity, concept, sign, signs-diagrams, opposition.